

حیات اجتماعی

کتابه

محرری : مهول نوری

اسکین هانکی بر مبعثه کریشیلیرسه ، اولاً ، آنک ماهیت صرفه ونحوه سینه راز بر قاج سوز سولینردی . بو اثره اتفاقاً ایدلک لازم کلیرسه ، زده دیهم که کتبه کاتک جمعیدر . بازی یازان عموم کسانه اطلاق اولونورسه ده « کتبه » دایله کی وقت اصل عتله نیادر ایدن اوافق مأموریندر و اوافق مأمورینده هر نقطه نظر دن شایان ترجم و جسیان حیات و تصاحبدر . ایسته یونک ایچوندر که حکومت ، هم مجالس تشریحیه ، بو کونلرده ، کتبه کت ماماشانی ایله ضامنی ایله ، آنلرک ترفیه واراده سیله مشغول اولغده درلر . بوندن اول ، بر مقاله مزده ، علی العموم مأمورین مسئله سی موضوع مقال ایتشدک . هر حالده بو نلرک یوکلرندن زیاده کوچکری نظر دتی جابدر و اکثری ده آرزو ماسلیلر تشکیل ایدور .

کتبه کت احوال روحیه واجتماعیه سی بو اوقدر تفحص اولونماور . بر اوافق مأمور ، شو هنکام مضایقه ده فصل کچینور ؟ فصل اداره مصلحت ایدیور ؟ بورجلانیورسی ؛ آله جنی وارسی ؛ آله جنی ایله ویرمکینی قارشیلادیر . بیوری ، کندیلری نه کی تشکیلک صحابته لایقدر ؟

درلنک ده ، ملنکده ، ایشرک طوغری کتبه سی آرزو ایتلری اعتبار ایله بمصلحتده کی علاقه دارلقلری سوز کونورمز . اوافق مأمورین و کتبه سی صرفه ایبال اولان بر حکومت ویرمنک ایشلری ، هر حالده بویه اولیان هیتلرک مصالحندن ده اینی جریان ایدر .

مخاربه دن اول بر جوق برلرده و مخاربه عمومیه کت علور بر اشتغال اوله سی اوزرینه هان هر رده ، هر شیدن اول مأمور طبقه سنک حیاتی مظهر اهتمام و تقید اولدی . بوده یکن طوغریدر . چونکه مأمورین و کتبه ، اصناف و تاجر کی دکدر . بریکیلر اسعار چیقدهجه ماللریک اوزرینه موضوع فیشانی رفیع ایدرلر و اکثریت ضرر دکل فضل کار ایدر .

رأی العین مشاهده ایدوروز : حاللریله ، بوکون ، آیده فرق الی لریابه یاره دیمورلر . دون اجناسندن بر ذات نقل ایتدی :

— وقتیله بر حالک آنجیق فرق یازمه یه نقل ایتدیکی بر نسه کت کونورولمی ایچون چاغیریلان کوفه سی الی غروش ایسته من ، یونک

اوزرینه حال ایله اقدی آرمسنده - اقدی بر کاتب ایتدین :
هر قومک قازانچی اوزرینه بر مباحثه مهیه کچدین . خلاصه سی ، حال آیته یوز ، مأمورده اون یس لیرا قازانیورلر من .

أوت ! کتبه و مأمورینک ماماشلرندن بشقه - علی الاکثر - وارداتلری یوقدر . بونلرک ماماشاقده اسکین نسبت اوزرینه در ؛ یاخود - معلوم اولدینی اوزره - ماماشلریه یکن جزئی ضمیات و قوعبو . لشدر ، حالبوکه ، دیگر طرفده ، اسعار ، بر نسبت عددیه ایله دیکله هندسیه ایله آرمش ، حوبامش سیچرامشدر !

واقعا ، دولنکده امور مایه سی شایان نظر در . واردات عمومیه یه نقصان و خلل تطرق ایدن هنکام حربده بوجه الی نهایه قاپاریلماز . یازقندر ؛ بلکه بوجه ده ، بوندن بویلهده ماماشانه بعض ضمیات اجر ایدیلیر . فقط بوندن اول دوشونیله یکن برشی وارسه ، اوده ، مأمورک حواج و ضروریاتنه ده قولایقله ، ده اوجوز مالک اوله ییلمه سی کینیتدر . هله ، مأمورین و کتبه کت بورجه کرتار اولسنه سببیت و محل ویرلمیلیر . بورجلی مأمور ، مأمور دکدر . حتی بعض مؤسسانه مأمور آلاجلری وقت اوما مأمورک بورجلی اولوب اولمادیغنی صورازلر و بورجلی اولمامسنه اعتنا ایدرلر . آنک ایچون اگر مأمورک آله جنر وارسه محسوب ایدلی ؛ بوقسه ، حیانتک ترازن بولمسنه چالیشله لی . بوجه سی آیتیه آکا هر دللو سهولت کوسترله ایدر . مثلاً اصناف و بازار سهولته محتاج و مقتدر دکدر .

آنلره ، فوق العاده ، اوتوری یوزی بویه لازم دکدر . لکن مأمورین و کتبه بشقه در . آنلر ؛ هر حالده ، بر جوق صنوف اجتماعیه به سر جیح و اهتمامه لایقدرلر .

واسع مقیاسده [قوا و بهراتیم] سهولته اشترای اموال قابلیت و صلاحیتی ، استغراض و ادانه مسأللی ، حتی ایاته به متعلق مواد ، کیش بر فکرله مظهر مباحثه و مناقشه اولمیلیر .

دواژ دولتدن بر خیللی بو کی مسائله اشتغاله باشلادی . حتی بر مأمورین تعاون باقمه سی تشکیل ایدلک اوزره اولدیغنی یکن کون غزیه مزده مندرجدی . بو خط حرکتی آله شیلاروز . ان شاء الله مأمورینک ترفیغه متعلق دواژ مختلفه کت تجر به لری برلشیر . بو تجر به لری دستیره ربط ایدیلیر و بونلردن ملک و ملت ایچون نافع نمره لر حاصل اولور .

اداره کت سلامتی کتبه و مأمورینک ترفیه و اراحه سنه وابسته در .

سر محمد رمنك مکتوبی :

براز او یانیقلق ...

— خاری —

آقره ، ۱۷ مارت ۱۹۲۲
هوندن اولسی مقاله مده ، قارش و قارنرم اونوما .
مشترسه ، استنباله ، عروض قالمقنظم بر مضابقه
هر قایدن بحث ایشتم . اقتصاداً و عرفاناً استنبال
نهلندند در . هوندن آجاق بیبری سنه صوکره بو
حصینک دره شمزلنی آکلا به قز .

— برکا چاره ؟
— آرت ! فکر حاجزاهجه شسو دردك بر
(شاهدارو) سی موجوددر . فقط تدبیرم زیاده سیله
جدزیدر . بونکله برابر خیالی دکلدز ، سهواتله قطعیله
قابل تطبیق . فقط هنوز شو مشر بوله تدابیر
جدزیه مافت اولدندن فورقازمکه بو نقطه نظر دن
تصوراتک بر ماهیت تطبیقی سی اولماز ، بونکله برابر
استنباله و بالذات فورنولق ایچون تصور ایتمک چاره سی
قبضه به عرض ایدیم :

محاربه حایه و اولنک تجربه سی اولان مضابقه لردن
دولای متکلات ایچنده بولونان وادانا اندراس تهلکسی
پیردن ، مارف و عرفانیمز فورنولق ایچون اولانجه
أوقاف اسلامیه سی استبدال ایدوب ، بدلی ، جماعتی ،
معارفه حصر اتمک انضا ایدر .
بو تصورم شرعت فرمای اجه به تمامی تمامه
موافقدر . چونکه قلمه و مصاحف تحفنده آرقاق مال
الله مبارکه اتمک احکام و قانده ز یازلمش هر قه کتانبه
نجوز اولوبور .

آرت ! بونده مصاحف و سلامتده موجوددر ؛
چونکه ، شرعدن مقصد ، أهل اعلانک هر تورلو
سلاقی ، تئوری ، ز فاهمیتیدر . جهل اطلاق اولونان
بولاندن داما و ایمان و مدعش بر دشمن ملتئیزی
تهدید ایدیبور . اساساً ارقاف اسلامیه ، ملت اسلامیه نیک
سلاقی ایچون وجود بولشدر . بناء علیه بو امر
استبداله روح اسلامه تطابقی و موافقت وارددر .
هر حالده ، واقفل بر حیات اولسار و شو تهلکسی
کوردسار بونون وؤسه لر نی اگ خیری اولان بو امره
حصر ایدر لردی .

ألده موجود ، لکن مطمن و بر قلمه ، مهم بر
سرمایه دوریبور . اجداد سزیم ، محضایم سلامتیمز
ایچون امداد و تهیه ایشدکاری بوسرمایه یز ،
استقبالده بزه قارش کلیجک جهل و نادانی اوردولرینه
مقابله اتمک ایچو . صف ایدجک اولور سقا ،
حقیقه ، روح بیبری شاد ایدجک بر حرکتده
بولونش اولورز . محاربتده هر قوندن استفاده ایدیلر .
حق افراد و اشخاصک اموال خصوصیه سیله وضع
ید ایدک هر واتیج مطاع بر قانوندن . وحقا که بوکی
خصوصیتده استموال و استمالک مشروعه در .

ضرب و تلذز هیچ اولانده دن ایسه کچ اولوق خیری لردر .
کذلک یالکیز بر شمه مرفنده اخصاص و رسوخ
بیدا ایدن بری ، مثلا بر حکیم ، کندیسینی اقتصاد
و حقوق فنلریک بیگانه سی کورمک ایسته منز . وسته
کذلک انسانی اعانه ایچمن علوم و فنونده وارددر که
هیچ برمنور ذلتک بونره آجینی قلامی جائز اوله نماز
فلسفه کی . ایشته بو کیلره ، محتاج اولدقاری معلوماتی
ورمکده بر اخصاص شبه سی تشکیل ایدر . بوکا
فرانسجه (وولغا رزاتور) کک دیرلر .

شیمه کی روسیه ده بومسلی برقات داما ایلری
کوتور مشر لردر . اولملکتک بی صنادیدی ، هیچ
اوقومق یازمی سیله بن جمله بی ، [مؤزنی] کویلو .
لری سریع بر صورتده اوقومق بی کندیلرینه وظیفه
انحاذ ایشدکارندن بی بی اصولار کذف ایشدرلر .
بوندن باشقه علمی [وولغا رزاتور] رساله لریده
الی نهجه تزیاد ایشدر . بونلرک نامارحه لرینه ده تصادف
ایشتم . تئور ایشیاقی ، برچولقاری آجاق درجه سنده
حسن ایدیبورلر . — آمان برایی کتاب ! دیبه بغیران
کیسه لره تصادف ایشتم .

استطرا ادا شور ایشده سی بوله بهیم که بوندن تقریباً
بش سنه اول [اقدام] کک باش ستونلری یازدیلم
اشاده عبار لره بر مقدار معلومات علاوه ایدیبوردم .
باشقه بر مملکتده ، مثلا فرانسه ده اولسه ، بر غرضه
سرستون محرزیک بوله معلوماتی روشنی یار ایداتی
اولوبوردی بونکله برابر و بر دیکم بو « آندینلودیق »
ایضاحات محترم زورمک بک خوشنه کیدی . مثلا بر تانیا
مستمر اشته هاند بر مقاله بومستمر اتمک نلر دذ عبارت
اولدینی ، طرز ادار لر نی . فرس لری (غرطاً)
سالنامه سندن استفساخ ایدرک یازیبوردم . کذلک

تصرف صاندقاری ، اورمانچیلیق ، تجارت بحریه ،
بقرول ، طیازه ، مسادن ، زراعت ماکنه لری ،
قوطلرملر ، دیباغت ، الی اخره ...

بو رساله لر بوز صحیفه بیله طوبیور محرر لری
بونلری یازمقله بیلکچلک لری کورمک سوداسنه
دوشمش کیسه لر دکلردر : اولنجه غایه و مقصد ،
قیصه ، بک عملی ، صوکل نظر یانه موافق ، تمثلی فولایه
خاطره ده قالمه سی ممکن معلومات ورمکدر . بو آتاردن
هر کسک استفاده ایتمی ممکنندر .

فقط ایش یالکیز بو بیضاط معلوماتی ورمکدن
عبارت دکلدر . بر کونده ، ایلی کونده ، اعظمی بر
هفته ده ، حق ایش کوچ صاحب لریک و بورغون
ذواتک بیله اوقوملری قابل ، بویک بونطولی ، نیمز کاغدی ،
۲۵۰ صحیفه کک ، ۱۰۰ صحیفه کک کتبخانه لر کوردمک
بونلری صیره سیله اوقومه سی بر کتانه هد ایدرم .

بن علی الساده بر مبوم و بر محررم . دنیزک
اممانده کی حیات حقیقده معلومات ایدتمک بی نهجه
کک ؟ بونکله برابر ایله کچن بوله بر کتاب نیم ذهنی
— بیبری دوزت ساعته — اوقادار آجیدی ، وافق تفکر اتمی
اودرجه توسیع ایشدی که تبریف ایدیم !

شواینی مقاله ده محالاتی موضوع بحث ایتیبوردم .
اگر قارئین کرام برغلیانه کار بوله سا کتانه بر اقلابه
موفق اوله ییلر لره ، برایی سنه به مالماز ، مملکتیزده
عزاه محضوس هر نوع درس لر آجیله ییلر ، حق
شودولت و شو حکومتک ، ظاهرته محتاج و مغفر اوله به حق
خاق دارالفنونلری ، خلق جیمت لری ، کتبخانه لری ،
غرضه لری ، بجمعه لریده وجود بوله ییلر . ابوالضیا
توفیق ، شمس الدین سامی ، احمد مدحت ، بشیر

استقباله بزه قارشی کلهجک جهل ونادانی اوردولرینه
مقابله اتمک ایچو . ص ف ابدجک اولورساق ،
حقیقه ، روح بیغبری شاد ابدجک بر حاکمه
بولومش اولورز . محاربهده هر قوتدن استفاده ابدیلر .
حق افراد واشخاصک امواله خصوصیهسه بیه وضع
ید ابدک هر دو اوج مطاع رقانوندر . وحقا که بوکی
خصوصانده استموال واستهلاک مشروعدر .
مدافعه مبله بی تأمین ایچون هر دو کتبه و بر ایستک
حق نفسلرینه ، حیوان و آرایلرینه ، قودینه ،
مسکولرینه ، سفینه لرینه ، خلاصه قابل استفاده هر توولو
آشیانسه مراجعت ابدیور . بوندن مقصد هدر نفس ،
نهب اموال ، غصب املاک دکل مملکتک مدافعه
استقلال و ملتک صیانی ، استقبال تأمین کی بر
طایف مالی غایبدر .

قطر بز بویه قادارده آیتیبورز . اوقف ،
شرها ، جناب حقه مال و ملکیدر . بوندن استفاده
حق ایسه بوتون اسلاملا طامددر . اسلام ایسه ،
بودقیهده ، اگ بووک احتیاجی تور عرفا در . بناء
علیه ، به مناره لریندن اذان عجمی اوقرتق ، به
جوامع و مساجد شریفه زده عبادات و طعانه ، حق
آشکیندن دها فضه و یک نجیب و تزه بر صورتده
مواظبت ابدک اوزره ، بولون طامل دوران بو
مسافتات و مستلانی ، بوجه حفرق قوه ، حقی ابراده
تجوید ایدرسک بونلرک چله بیه عرفایعزری رصیل
و تأمین جا لرینی بولورساق ، بجا ، حقیقه مسلمان
اولدیمزلی اثبات ایتمزیز ؟

... حاکم بلکده بر خطه توقف ابدلم . اگر آریاب مل
و عقده شو تا جر توبه سی قبول بوورورلرسه نه اهلا . بوکا
انتظار ایاقنه تدبیر لره آریابلم . لکن شورانی پیشین
سویاک اقتضا ایدرک آشفیده کرسره حکم تدبیر ،
جذری دکدر . بوکی دوازده فن طایفه [یابانیف]
دیرلر . بودولرک تأثیری نظمی دکل ، نسبی و آتی در .
شورانی ترمته مقامته توبه ابدلم که تحصیلک ایشایی
آفراننه تیرله فلاسقیق اولایدره یینی ، نور اتمک
بر علمده اختصاص پیدا اتمک ایسته تی بر ذات ، مزلایه
خامرد بری ، اولای ، مکمل بر صورتده تحصیل ابدایستی
کورمه ایدر . بوندن سوکره کندیسته مکمل و نام بر
تحصیل قالی لارمدر . بونامزد ، آتی و فی بوون
عبادی بی بیلک مجبور ایدمدر . بوندز باشقه ، وروپاده ،
بویه بر طیب نامزی سه ، حال لایجه و آسی بونا بویه
اوکره نیر . بونلرله اکتفا ابدلمز : اونا سزد ، عمری
آلسنده دن هیچ اولانرسه برخی و ممکنه هراوجی
(فرانسه ، آلمانیجه ، انگلیزجه) تلم ایدر . بوکچیک
آدی و فلسفی تاریخی و جفرنی ، طبیی و ریاضی ، حکمی
و کیمیوی معلومان آرتیق برنده در . بویه پرشاکرد
فن طای ای و قولی آکارلر . اونک معلومان اعدادیه سی
صوددن دکدر . فن طب ، کندیسته یابانچی کلز ،
فیزبولوزی و تشریح اوقودینی وقت ، بونلرک نه کی
علومک مابدهی اولدینی بیلیر .

فن طب ایچون سرد ایتمک شومقدمات ، اقتصاد
و حقوق فی ایچونده ، فنون سازه ایچونده وارد
و صادقدر .
برده « آنسیلوبدیق » معلومات وارددر : بر ذات ،
ناصلیه ، « فلاسقیق » تحصیل کورمه مش اولور . لکن
کندیسنک ذکا و ددانی و ، اونسیده تور احتیاجی
بولوندیندن هر شیشی ، دماغ بشری اشغال ابدن بوون
مسائلک (نبالاب) بی بیلک ایستدر . فرانسه

اسلامه ، عیارلرینه بر مقدار معلومات علاوه ایدیبوردم .
باشقه بر مملکتده ، مزلایه فرانسده اولسه ، بر غزیه
مستون محردیک بویه معلومان و شلیک با ایدانانی
اولونوردی بونکلر برابر و بر دیکم بو « آنسیلوبدیق »
ایضاحات مختصر آریابلمک بیه خوشنه کیدی . مزلایریتانیا
مستمراتنه طامد بر مقاله ده بو مستمر اتمک نلر دز عبارت
اولدینی ، طرز ادر لرینی ، نغز سطرینی (غرطای)
سالنامه - سندن استسماخ ایدرک یازیوردم . کدکک
آلمانیاده امیر اطور اوق شندکاری اجرا اولوندینی کون ،
شیمدی اقول ابدن بو ساطنک تاریخچه سی اوزدن
بریدن قوییه ایدرک یازمشیم .
قارترم بو موملوق و شامعی خوش کوردیلر . بو
خوش کورمک کیدی بر احتیاجه علامت ظاهره سیدر .
شو کر بکا هدن سوکره بر آزی عملی و تطبیقی
مطالعات بوورنالم :

آریاب یسارسی (اگر قالدی ایسه) ، آریاب
تثبت و عزمین : کتیبولر ، غزیه لرینه ، معاملریزه ،
کنجولرینه ، مصنف رقاب لرینه ، خصوصیه قارنه لرینه ،
برک اوله رقی مملکتیزده [اوتافزاسیون] ادبیاتی
هر نه هسانه اولورسه اولسون ایزی کورنورملی بزکه
آشیای غلای عرفانک ، نخط ، مسازک بک اوقاار
ذوبی اولایلم ، و ، شو مجادله جیانده بر لرینی
دها باشقه لرینه بر اقیهلم اصلاطول امل بسله یورم :
منتظم اوقردر ، و ، هر اکی بودجه سنه آلی غررش شور
وتلم صرفی قوز ایلی بیک بشیوز قاره و قارنه ظهور
ایدر وونلر بر میناقی ملی امله جهل ونادانی به غلبه اتمک
عزم قطعیستده بولونورلرسه مقصد حاصل اولور .
— ایلی بیک بشیوز کتیدن نه چیقار ؟

— جوق شیشلر چیقار ، اقدیلر ! بولونک
ایلی بیک بشیوزی ، یازیک بش بی دکدر . اور
سنه تک اونی بی دکدر . و هر سنه تک بجه سله بورم
نسبت عدهده امله دکل ، نسبت هندسیه امله آرنار .
آلمانیاده ایدیلن مجارب اوزرته یازیلش کتابلر ،
طوبولش ستایشیق و حسابلر بوادطای تأیید ایدیبور .
[ناپولهون] کت تدبیر ابدینی آلمانیایی . ملک عظیمه
شکله افرای ابدن ، ماملرله و خصوصیه ادبیاتک خرج
عام برشکلک بلسیدر . کوزمک اوکند بولونان
جدولر نظر آ ، تحت ایتدیلم شو مملکتده ، اسکیدن
بک غلط برهله تصادف اولونوبور . فقط زقلر
کت کتیده حیثیه مقصددر . بوکون آلمانیاده ، اخراجاتک
مهم بر فلتنی اوراق مطبوعه و محصولات ادبیه تشکیل ابدن
صنعت مملکتلری وارددر : [لایبجغ] کی .

هر همتی شو دورده حکومته تک بکلمه ملیدر .
تلمکی مدرک اذلان افراد ملتده بو خصوصده
اتفاق ابدیلرلر . بونک ایچونده ، بوقاربه عرض
ایتدیلم کی ، ایلی اوج بیک قارنک بر میناق ملی امله
بر اتحاد تشکیل اتمسی مقصدیدر .
بونک اوزرته کرک بو سوبون تحصیل کورمه نلرله ،
کرک تحصیل رشدی و اعدادینی کورمش اولانلرله ،
خصوصیه مملکتیزجه عالی تحصیلی اقال ابدنلرله
مخصوص کتبخانه لر نشر اولونیبایلر . ماطله آداسنده ،
کتانچی جاکانلرنده ، عملی خصوصاته دائر ، غایت
اوجوز کتابلرله و بو کتابلرک تشکیل ابدینی
سلسله لره تصادف اتمس : او دوغرامه حیاتی ،
کومس ، سیوت ، حفظ الصحه ، باقعه مساملاقی ،
آلتریق تطبیقاتی ، فوطوغراف ، موطور حیکمک ،
بالقصر و بالفجانی ، آزی وبال ، قامیو ، ادخالات
واخراجات ، اصول دفتری ، زراعت مقسمه ، حیوانات
اهلیه ، عطریات ، کورسوک نمره لرلی : مستمرات ،

اگر قارئین گرام برغلیانه کرب بویه ساکتانه برغلابه
موفق اولدیلرلرسه ، برایی سنه به قالمز ، مملکتیزده
عوامه مخصوص هر نوع درس لر آچیله بیلیر ، حق
شودولت و شو حکومته ، ظاهرته محتاج و منفراوله به حق
خاق دارالفنونلری ، خاق جینتیرلی ، کتبخانه لرلی ،
غزیه لرلی ، بحرعه لرلی ده وجود بویه بیلیر . ابوالضیا
توفیق ، شمس الدین سالی ، احمد مدحت ، بشیر
فؤاد هر موملرک آریلرینه اتفاقا ابدلسه بیدی ، شیمدی
زده کتانبجاق صنایع لایق اولدینی سرنه کالی بولور ،
قارنلرک عددی آرنار واسته بالده بر جهالت تلمکسنه
قارشی دها تدارکلی بولونوردی . اگر شو نسیف
و ایتباه حاصل اولورسه بواغوردده حیانتک سوک
دمنه قادر بو مقصد علوی به خدمت ابدجک بر خلی
کیمسه لره تصادف ابدیله جکدر . بو ذواتک سحر اساینه
شوطا جز محردیک اسمنده قیبا اتمک مسامحه کار اولان
آریاب مطالعه تک بد اقتدارنده در .

جهول نوری

قدر شناسلىق

آخريه ۲۱ مارت ۱۹۲۲

(ابلرى) ده ، اسماعيل مشتاق بك اوغولونىزنىڭ يازدىغى ار نظريف (مرصاد هيرت) لردن برونده شو سطرلى او قودم :

«... (مارى بانى) صنعت وادىيات تالانده قوجە مان بر بوشلىق براقدى بوگا شىبە بوق ؛ چونگه او ، باصدىقى برى سازسان و آغرايى طوبولان انسانلردى . مەنمانى شىبە ابدىلە مەيەك دىگر بر قطەده او بوشلىق چاچا بوق تولد بربەلە چىكىدر . مەنيت دنىامى او قدر ولود ، صەنەتنى خدمت بظەن بوكونى انانلر او قدر قانى بورىكى و خود اندىشە رلە كزلى بر آل بر طرفىن (بانى) لرى اوزەدن قالد برىكن باشقە بر آل دە بى (بانى) لرى نىشەد بر مەكده در . بو قدر ساحتكار مەطردە بر (بانى) ك اولوى آئىچى آجى بر خاطرە ، اوك بوشلىق آئىچى سوسلى بر زيارىتكار اولە بيلور .

بوز تىكىلى ، بو انسان بولغى قىصە ماغامق اهن كە بورە (بانى) كى كندى قوت و قابلىق قدر مەطىنك لطف ، مەسادىسى ، قىت شناسلىق بىشە بر . مشدر . اكر الله (هازى بانى) كى بزم طوبراغە قىست ابدە بى بو قدر انكشاف ابدە بىلور مەيدى ؟ شەيلىم . انكشاف ايتسە بىلە قدرى بىلنر مەيدى ؟ بوئە دە شەيلىم . اول كەن صوركە خاطرەسى ويا هېچ اولماز سە مزارى نىباندىن صون قالىر مەيدى ؟ بوئە بك چوق شەيلىم وار . تورك شاعرى مەناباشلىك خراب اولمش مزارى سە تائە قەرە خاطر لىر مەيدە در . دەما چىن كورنى عمر سەفەلەنك يادىغى قەبرىستان كوشە . سى بولە ماذق و قەلبلر سىزى الله توجىه ابدە رك لاهلى الامىن بر طوبراق بىقىنى اركنە دە ما ايتك . طوبراغە آندىغىز . اوت آندىغىز دىيورم ، چونگە بۇدە اولنلر آئىچى آتېلىمە لايىق اولورلر - وجودلر هې بولە اولور . حالىركە (هازى بانى) لره حىياتلرنە اطىف كار و قدر شناس اولان مەطردى ، اولوملرنە و اوزون سەنە لردن صوركە دە جەنككار و مەندە ر قالىور . فاصل ايستر . سكر كە اولە طوبراغە برىك اولماسون ! »

اسماعيل حق بك ... بوق ، توبە ، يا لىلهم ، اسماعيل مشتاق بك بىك مەم بر سئالە روجىه تەماس ايدىيور ؛ لىكن ، مەطىنكە قدر ناشنا ايتك اسمايى آزاشد بر مەيدور . (مرصاد هيرت) مەردىن بىن بونەك شرح و توضىحى بىكاردم . اورنە قە نولان سرىس ، فى الحقيقه موجوددر . بونى انكارە محل بو قدر . بز اناظمىزله ، مشاهيرىزله ، منوران ، مەجىزان و ادياب دانشمىزله افتخار ائىيوروز . بالىكس ، مەنجد اصوللر سىز موجدىچە بونلرى چىكە مەكده بىز . بىچون ، نەدن ؟ اسى زىماندە [داويدوف] ادلى بولغاندن برىلە بىكم واردى . بو ذت ، هر كوروشدە ، بگا ، موجود ، مەنجل و يا خود حقيقه موهوم بر چوق بوئانار شاعردىن ، طالبدىن ، فاضلدىن ، موجد و مەختومدىن ، سياحتدىن ، رومانچىسىدىن ، الى اخرە بىك ابدىر و آغزىك صونى آقئىردى . بوندىن اوز سە اول منجمد او قياوسدە كات [ايزلاندا] آداسنە كىتىش ايدم . بو بوز بىر سەكسەن سەكسەن آلمش بىكەن مەبارتدر . آداسك قەرى اولاز [رە بىكيا بوق] قەرى سەنە صور . ائە قارشىبە اورا اها بىسندىن مەهور ، بك ، شەرزە ، زيادە سىلە

۲۱ ياشىدىن قىرغىز ياشىدە قدر اولانلر در حالە سلاخ آتتە دەوت ابدە بىكاردر . بو صورنە بر آتە قول اردوسى تىشكىل ابدە بىكاردر .

مصرده قانون اساسى

اك بىكى طارزده تنظيم ايدىيور

برابر برای پیشین او ندهد و اینست که طویراغه ایدیم
 - اوت آیدیمز دیورم ، چرنکه بزده اولنلر آیحق
 آیلیمه لایق اولورلر - وجودلر هب بوته اولور .
 حالیکه (هازی بانای) لره حیاتلرنده اطف کاروقدر
 شناس اولان محیطلری ، اولوملرنده اووزون سنلردن
 صورکرده حرکتکار ومنتدز قاپور - ناصل ایستد
 سکرکه اوله طویراغه برکت اولمسون !

اسماعیل حق بیك ... بوق ، توبه ، یا لیلیم ،
 اسماعیل مشتاق بیك مهم بر مسئله روحیه نامس
 ایدیور ؛ لکن ، محیطلرنده کی قدر ناشناسانگ اسماعیلی
 آراشدیرمیورده (مرصاد هیرت) محررین بن بومتک
 شرح وتوضیحی بکاردم . اورنه قیرولان سرش ،
 فی الحقیقه موجوددر . بونی انکاره محل بوقدر . بز
 اطظمنله ، مشاهیرضله ، منوران ، متجزان وارباب
 دانشله افتخار ایچورز . بالکس ، تنخد اصوللر من
 موجبیه بونلری چکمه مکده بز . بچون ، نهدن ؟
 اسنی زمانده [داویدوف] آدل بولفاردن
 بریلدیکم واردی . بو ذات ، هر کوروشده بکا ،
 موجود ، محتمل ویاخود حقیقه موهوم بر بوق
 بولفسار شاعریندن ، طالندن ، فاضلندن ، موجد
 ومحققندن ، سیاحتندن ، رومانچیلندن ، الی اخره
 بحث ایدر وآخیرک صوبنی آقیتیدی . بوندن اون
 سه اول منجمد اوقیانوسده کاش [ایزلاند] آداسنه
 کیتش ایدم . بویوزجر بره سنک سکنه س آلمش بیکدن
 هبارندر . آدایک قمری اولان [ریکیاوق] فریه سنه و صو
 لده قارشیه اورا اهلیندن شهره بک شهره زیاده سیله
 شهرور [طوروالده سن] کیکلی جیقدی . اورانک خرده بی
 دارالقولنی کردیکده هب برلی مشاهیرک تصویرلرنه ،
 بوسترلنه تصادف ایدم . بو آدایک برده بارلامنتری
 وار . اعابنی بدی کشیدن و اوج فرقه دن سرکیدر
 او دائره ک دیوانخانه لرنده [ایزلاند] اطظم سیا
 سیونک هیکل و رسملرنی تماشا ایدم . بز هه مایندالرق
 ایدن کنج دارالقولنیلر ، هب [ایزلاند] طالمنده
 علاملرنده ، آدیب ومنتکارلرنده ، شاعر وطایرلرنده
 بحث ایدرلری .

شو سلسله الی نهابه اوزا ایلیرز . حاملی ،
 ظن ایدرم که ، صنادیدیم آراستنده طمن وتهریله
 اوغرامامش هیچ برکیسه بوقدر . کنچلر میاننده
 برکوروش ، صورکرده بر شهاب کی سونن قابیلرک
 شو قبل المباد وحزین افرلرینک سبب وحکت محیطک
 مهاجرته دایامه لری ، منکسر اولورق انکشافلرنه
 خلل کله سیدر .
 بو ، تدقیق و تشخیصه جدأ ده کر بر سرش
 روحی واجتاهیدر ، بز ، فدما الهده مقتض اولوروز ،
 اخلاف الهده . آلمیزه بر آسنی دیوان آدیقمزده ،
 درحال : - یاران ! دهرک اونی انصافیزجه قاپور
 برطرفه بر اقبوروز . صاحب دیوانک زمانی ، اوزماننی
 لسان وحر فاعزنی اصلادوشوروز . بو کافان اوروایلره
 قدمالرنی «فلاسیق» آفالیه نجیلرینه مظهر ایدیورلر .
 متلامشهور [بوسوف] اوقویکیز . شو ۱۹۲۲ سنه -نده
 بو آدیب وخطیب مشهور ، دکل یاکنز فکر اعتبارله ، حتی
 کتابت واملوب قطعه نظرندنده بک یواندر . لکن ،

۲۱ یاشندن قرق بر یاشنه قدر اولانلر درحال صلاح
 آکنته دعوت ایدیله بکاردر . بو صورته بر آکنه
 قزل اردوسی تشکیل ایدیله بکار .

مصدرده قانون اساسی

اک یی طارزده تنظیم ایدیور

مصدر باشه وکیللی نروت باشا

لوندره ۳۰ (آسره تلنر) - قزال برنجی
 (نؤاد) ک ولادق بنا . بیله ویرلش اولان برضایقنده
 ابراد نطق ایدن مصدر باش وکیل نروت باشا تنظیم
 ایدلمکده اولان مصدر قانون اساسیسنک اک صوک
 طارزده اولاقنی سوبله مشدر .

تام وقتنده یایمورلر!

مهرور مدافعه ملیه شکیومتک معرفتلی
 اذهر ۲۷ (پ) - آناطولی بوتان مدافعه
 جیتی فالتنی اهیتمی بر صورتده تشدید ایدیور . صوک
 کونلرده بووک برکتز میت محافظه ایدلمکده در . تبلیغ
 ایدیلن مقررات بوتون اهالی بی هیجانه دوشوردمشدر .
 مدافعه جیتی ، کلسارک بوتون ذقیمت اشیا سنی استعمال
 اتمک وازمیر ولایتده بلا تفریق بوتون عناصره طاند
 اموال منقوله وغیر منقوله بوزده بکری بیس وبرکو
 طارح اتمک قرار ویرمشدر .
 بیس کیشیک بر هیئت یابنده یارس و لوندره
 حرکت ایدم بکاردر . اوج کیشیک بر هیئت دخی
 آمرقابه ایدم بکاردر .
 مدافعه جیتی فضله اولورق آناطولی اهالیسن
 دوله منتفه نزدنده تمیل ایتی (امترکادیس) دن
 طلب اتمک اوزره بولنور .